

Daňovky

Daňové a právní aktuality

Daně

Právo

Ze světa

Z judikatury

Krátce

Červenec 2018

Editorial

Je za námi první polovina roku 2018. V jejím závěru vláda schválila a poslala do Poslanecké sněmovny návrh novel daňových zákonů pro rok 2019. S ohledem na délku dalších legislativních kroků však bude schválení před koncem roku opět velmi těsné. Vyloučit nemůžeme ani posunutí účinnosti o několik měsíců. Jednotlivé body navrhované novely v oblasti daně z příjmů jsme již představili v minulých vydáních. V tomto čísle pokračujeme seriálem o změnách v oblasti daně z přidané hodnoty.

Návrh novely před projednáním vládou doznal několik poměrně zásadních změn. Jednou z nich je i úprava daňového řádu, která definuje institut zneužití práva. V rámci připomínkového řízení se podařilo původně navrhovanou širokou definici zúžit tak, aby nerozšiřovala meze dané současnou soudní praxí a požadavky evropské směrnice. Je však zřejmé, že zákonným ukotvením se apetit daňové správy posuzovat prováděné transakce pohledem smyslu a účelu konkrétního daňového předpisu zvýší. Následujících několik let bude obdobím soudního hledání hranic takového postupu.

Z nabídky článků v tomto vydání bych vás rád upozornil na rozhodnutí Krajského soudu v Hradci Králové. Ten rozhodoval o postupu při zdanění benefitu zaměstnanců v situaci, kdy takový benefit není poskytován právním zaměstnavatelem, ale třetí osobou. Závěry a praktické důsledky popisuje příspěvek Ivy Krákorové a Marie Marhefkové.

Přeji vám inspirativní čtení a krásné léto.



Petr Toman
Partner
KPMG Česká republika

2 | Daňové a právní aktuality – červenec 2018

Jak vypadá kontrola zaměřená na převodní ceny

Převodní ceny byly ještě nedávno oblastí, které se finanční úřady pro svoji omezenou znalost problematiky záměrně vyhýbaly. Těmto časům odzvonilo.



Daniel Szmaragowski
dszmaragowski@kpmg.cz



Jan Nesvačil
jnesvacil@kpmg.cz

V letech 2016 až 2017 bylo na základě kontrol daně z titulu převodních cen (včetně snížení ztráty) doměřeno přes 14 miliard korun. Za období 2012 až 2014 překročil doměrek jen lehce miliardu. Správci daně se zaměřují na ztrátové společnosti a společnosti vynakládající významné částky na skupinové služby. Kontrola zpravidla začíná žádostí o předložení dokumentace převodních cen nebo zasláním rozsáhlého dotazníku (cca 60 otázek) zaměřeného na funkční a rizikový profil společnosti a na doložení přijímaných služeb. Bez ohledu na rozsah odpovědí a kvalitu poskytnutých podkladů si prověřovaná společnost může být téměř jistá, že se správce daně k danému tématu ještě několikrát vrátí s požadavkem na detailnější vysvětlení a další podklady.

Účelový výběr

Rozumná argumentace se v řadě případů vytrácí. Kromě správcem daně běžně uplatňované zjednodušené interpretace funkčního a rizikového profilu společnosti, následované překlasifikováním firmy na „smluvního výrobce“ či „smluvního distributora“, jsme stále častěji svědky situací, kdy si správce daně účelově vybírá a hodnotí jím získané důkazy.

V situacích, kdy se v rámci skupiny prakticky nerealizují významnější transakce, je přinejmenším zarážející konstatování správce daně, že za špatné výsledky a dnešním pohledem „nesprávná“ obchodní rozhodnutí společnosti může její mateřská společnost. A to proto, že „nově“ je přece lokální společnost smluvním výrobcem, který musí dosahovat alespoň minimální ziskovosti. Finanční úřad následně neváhá vymyslet a doměřit fiktivní transakci s požadavkem, aby způsobené škody v podobě ztráty realizované českou společností nahradila mateřská společnost. Není divu, že kontrolovaná společnost nabyde brzy dojmu, že o výsledku kontroly bylo rozhodnuto dávno před jejím zahájením.

Při představě další interakce se správcem daně v průběhu odvolání a následného soudního řízení pak společnosti raději „obětují“ jeden rok a přistoupí na doměrek „bez boje“. Tento postup však může správce daně pochopit jako pozvánku na kontrolu všech zbývajících „otevřených“ let.

Nejlepší obrana je útok

Pro výše popsané praktiky naopak platí, že nejlepší obranou je útok. S použitím až nezákonných postupů a zjednodušených závěrů správci daně u soudu často narazí. Alternativou k obraně před českým soudem může být požadavek kontrolované společnosti na zapojení zahraniční finanční správy prostřednictvím řízení o vzájemné dohodě. Výběr konkrétní strategie je na každé společnosti, nicméně se ukazuje, že pokud pro vzniklou situaci

3 | Daňové a právní aktuality – červenec 2018

existují reálné ekonomické argumenty, je lepší se bránit a dovolávat se svých práv u soudu. Čím více judikátů v oblasti převodních cen bude k dispozici, tím jasněji budou do budoucna stanovené mantinely pro správce daně i daňové poplatníky.

4 | Daňové a právní aktuality – červenec 2018

© 2025 KPMG Česká republika, s.r.o., společnost s ručením omezeným založená dle právních předpisů České republiky a členská společnost globální organizace nezávislých členských společností KPMG, přidružených ke KPMG International Limited, soukromé anglické společnosti s ručením omezeným. Všechna práva vyhrazena.

Poslední vlna dotací pro velké podniky?

V průběhu června byly vyhlášeny jedny z posledních výzev v rámci Operačního programu Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost (OPPIK). Mezi otevřenými výzvami jsou i oblíbené programy Potenciál, Inovace a Aplikace. Žádat mohou i velké podniky, ale pouze při splnění nově zavedených podmínek.



Karin Stříbrská
kpmg@kpmg.cz

Program Potenciál, který podporuje investice do výzkumně-vývojových kapacit, zahájí příjem žádostí 1. října 2018. Míra podpory činí i nadále 50 % způsobilých výdajů a výše dotace na jeden projekt může dosáhnout maximálně 30 mil. Kč. V případě velkých podniků je možné na jednoho žadatele (IČO) podat jednu žádost. Aplikace budou pro žádosti otevřeny 28. srpna 2018, přičemž o podporu je možné žádat zejména na provozní náklady vývojových projektů v oblasti průmyslového výzkumu nebo experimentálního vývoje. Míra podpory může dosáhnout až 70 % v závislosti na dotované aktivitě a míře spolupráce. Maximální výše dotace je omezena částkou 40 mil. Kč.

O podporu na zavádění výroby nových produktů / procesů a dalších inovací v programu Inovace bude možné žádat od 26. září 2018. Maximální výše podpory na jeden projekt činí 40 mil. Kč při stanovené míře 25 % pro velké podniky.

Velké podniky mohou podporu v uvedených programech získat pouze na projekty splňující jednu z těchto podmínek.

1. Kód intervence 063 Podpora klastrů a podnikatelských sítí prospěšných především pro MSP (malé a střední podniky), tzn. projekty, které jsou realizovány velkými podniky v přímé spolupráci s MSP, s podmínkou účasti MSP na celkových způsobilých výdajích projektu. V okamžiku podání žádosti je nutné rozsah a formu spolupráce doložit příslušnými dokumenty.
2. Kód intervence 065 Výzkumná a inovační infrastruktura, procesy, přenos technologií a spolupráce v podnicích se zaměřením na nízkouhlíkové hospodářství a na odolnost vůči změně klimatu, tzn. projekty zaměřené na nízkouhlíkové hospodářství a na odolnost vůči změnám klimatu. V praxi by mělo jít o projekty, u nichž je jedním z hlavních cílů pozitivní dopad na životní prostředí ve smyslu snížení emisí CO₂ a jiných škodlivých emisí (např. výroba či vývoj dílů pro elektromobily apod.).

V rámci programů Potenciál a Aplikace je postačující splnit jednu z výše uvedených intervencí. V programu Inovace není možnost volby a je nutné, aby projekt spadl pod kód intervence 065.

Mimo výše uvedené byla rovněž vyhlášena výzva v programu ICT a sdílené služby pro aktivitu center sdílených služeb a datová centra. Příjem žádostí začne 28. srpna 2018. Míra podpory pro velké podniky činí 25 % a maximální výše dotace 100 mil. Kč na jeden projekt.

Velké podniky mohou na jednoho žadatele (IČO) podat v každém programu pouze jednu žádost. V rámci všech uvedených programů je s ohledem na omezenou alokaci finančních prostředků klíčové podat žádost o podporu co nejdříve po zahájení příjmu žádostí, protože při vyčerpání celkové alokace poskytovatel podpory příjem plných

5 | Daňové a právní aktuality – červenec 2018

žádostí předčasně ukončí (nejdříve však po 14 dnech od otevření).

6 | Daňové a právní aktuality – červenec 2018

© 2025 KPMG Česká republika, s.r.o., společnost s ručením omezeným založená dle právních předpisů České republiky a členská společnost globální organizace nezávislých členských společností KPMG, přidružených ke KPMG International Limited, soukromé anglické společnosti s ručením omezeným. Všechna práva vyhrazena.

Novela DPH 2019: další trojlístek změn

Návrh novely zákona o DPH vstoupil do Sněmovny. Přibližujeme další trojlístek chystaných změn.



Klára Sauerová
ksauerova@kpmg.cz
222 123 613



Petra Němcová
pnemcova@kpmg.cz



Nikoleta Ščasná
nscasna@kpmg.cz
222 123 161

Vystavování dobropisů a vrubopisů

Změnou, která by mohla usnadnit deklarování opravných daňových dokladů v kontrolním hlášení, je doplnění data uskutečnění zdanitelného plnění („DUZP“) jako jedné z povinných náležitostí opravných daňových dokladů (tj. dobropis, vrubopis). V současné době se řada vystavovatelů i příjemců dobropisů a vrubopisů potýká v praxi s tím, jaké uvést datum povinnosti přiznat daň v kontrolním hlášení. Často dochází k situacím, kdy se data v hlášení vystavovatele a příjemce nespárují, je obdržena výzva a je třeba danou situaci finanční správě vysvětlit. Novela by mohla tyto nejasnosti odstranit. Jako DUZP by na opravném daňovém dokladu mělo být nově uvedeno datum provedení opravy.

Pro doplnění uvádíme, že nový institut „vynaložení úsilí“, o kterém jsme psali [v minulém vydání](#), se objevuje nejen u vystavení a doručení „standardního“ daňového dokladu, ale prolíná se i do oblasti oprav základu daně. V případě, že se základ daně snižuje, uvede plátce příslušnou opravu v tom zdaňovacím období, v němž vynaložil pro doručení dokladu příjemci úsilí, které po něm lze rozumně požadovat.

Oprava základu daně u nedobytných pohledávek

Spektrum možností opravy základu daně v případě nedobytných pohledávek bohužel novela nijak významně nerozšiřuje. Kromě současných možností u insolvence je de facto doplněno pouze exekuční řízení, pomineme-li případ úmrtí dlužníka. Nadále zůstává možnost opravy základu daně reálná pouze u tzv. B2B transakcí, tedy u pohledávek vzniklých mezi podnikateli.

V návrhu novely se nově umožňuje opravit základ daně i v případě neúměrně dlouhého insolvenčního a exekučního řízení, jestliže uplynulo pět let od data uskutečnění zdanitelného plnění.

V souladu s judikaturou Soudního dvora Evropské unie obsahuje návrh novely možnost opravy základu daně v případě reorganizace. Podmínkou je, aby pohledávka byla zahrnuta do schváleného reorganizačního plánu a byla zohledněna úpravou základu daně.

Omezení při volbě zdanění nájmu nemovitostí

Účinnost další významné změny se nakonec navrhuje až od roku 2021, nicméně považujeme za důležité ji zmínit. Dotkne se těch plátců, kteří pronajímají nemovitost za účelem jejího dalšího ekonomického využití. Tito se mohou v současné době rozhodnout pro zdanění nájmu. Od roku 2021 to v některých případech již nebude možné. Z důvodové zprávy vyplývá, že je to kvůli případnému zneužívání a realizování významných úspor a výhod v oblasti cash flow. Od roku 2021 by zdanění nájmu přicházelo v úvahu pouze u těch staveb, kde není 60 a více procent plochy určeno pro trvalé bydlení.

Další novinky přineseme v příštím vydání našeho měsíčníku.

8 | Daňové a právní aktuality – červenec 2018

© 2025 KPMG Česká republika, s.r.o., společnost s ručením omezeným založená dle právních předpisů České republiky a členská společnost globální organizace nezávislých členských společností KPMG, přidružených ke KPMG International Limited, soukromé anglické společnosti s ručením omezeným. Všechna práva vyhrazena.

Oznamování přeshraničních transakcí

5. června 2018 byla ve veřejném věstníku EU publikována směrnice DAC 6. Přináší novou oznamovací povinnost a automatickou výměnu informací o přeshraničních uspořádáních, jejichž motivem může být získání daňové výhody.



Václav Baňka
vbanka@kpmg.cz



Jana Fuksová
jfuksova@kpmg.cz

Samotný pojem „přeshraniční uspořádání“ není definován a oznámení bude podléhat, naplní-li alespoň jeden z charakteristických znaků uvedených v příloze směrnice. Některé znaky se budou testovat společně s testem hlavního přínosu transakce. Ten bude splněn, půjde-li stanovit, že hlavním přínosem nebo jedním z hlavních přínosů, které z určitého uspořádání vyplynou, je získání daňové výhody. Existence určitých znaků však bude zakládat povinnost oznámit uspořádání i bez splnění testu hlavního přínosu. Informace poskytnuté na základě oznámení si členské státy budou následně automaticky vyměňovat.

Příklady charakteristických znaků, které budou zakládat povinnost oznámení, pokud bude zároveň splněn test hlavního přínosu:

- Daňový poplatník nebo účastník příslušného uspořádání se zaváže, že bude dodržovat podmínku důvěrnosti, která od něho může vyžadovat, aby ve vztahu k jiným zprostředkovatelům nebo daňovým orgánům neposkytl informace o tom, jak by určité uspořádání mohlo zajistit daňovou výhodu.
- Uspořádání, v rámci něhož účastník podniká vykonstruované kroky, které sestávají z pořizování ztrátové společnosti, ukončení hlavní činnosti takové společnosti a využití jejích ztrát s cílem snížit svou daňovou povinnost, mj. převodem takových ztrát do jiné jurisdikce nebo urychlením uplatňování takových ztrát.
- Uspořádání, které má za účinek převedení příjmu na majetek, dary nebo jiné kategorie příjmů, jež jsou zdaňovány nižší sazbou nebo jsou od daně osvobozeny.
- Uspořádání zahrnující kruhové transakce, které mají za následek pohyb aktiv v kruhu, zejména prostřednictvím zapojení vložených subjektů bez jiné primární komerční funkce, nebo transakcí, jež se vzájemně započítávají nebo ruší nebo mají jiné podobné vlastnosti.

Příklady charakteristických znaků, které budou zakládat povinnost oznámení, i pokud nebude splněn test hlavního přínosu:

- Uspořádání, jehož účinkem může být narušení oznamovací povinnosti podle právních předpisů provádějících unijní právo nebo rovnocenné dohody o automatické výměně informací o finančních účtech, včetně dohod se třetími zeměmi, nebo jež využívá absence takových právních předpisů nebo dohod.
- Uspořádání zahrnující netransparentní právní řetězec nebo netransparentní řetězec skutečných majitelů využívající osoby, právní uspořádání nebo struktury vykazující některé znaky jako např., že nevykonávají významnou ekonomickou aktivitu doloženou přiměřeným personálním zabezpečením, vybavením, aktivy a prostorami.
- Uspořádání týkající se převodních cen zahrnující:

- využití jednostranných pravidel bezpečného přístavu („safe harbour rules“),
- převod těžko ocenitelných nehmotných aktiv,
- vnitroskupinový přeshraniční převod funkcí nebo rizik nebo aktiv, pokud je v období tří let po převodu

9 | Daňové a právní aktuality – červenec 2018

předpokládaný roční zisk před úroky a zdaněním (EBIT) u převodce nebo převodců nižší než 50 % předpokládaného ročního EBIT, jehož by se dosáhlo, kdyby k uvedenému převodu nedošlo.

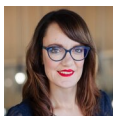
Řada otázek zůstává zatím nevyjasněna a bude záležet na rozhodnutí nebo pravidlech členských států. To se týká například sankcí nebo úpravy oznamovací povinnosti, je-li zprostředkovatel v konfliktu s dodržováním mlčenlivosti. V takovém případě leží i oznamovací povinnost na samotném poplatníkovi.

Klíčový je však časový rámec. Nová směrnice vstoupila v platnost 25. června 2018. Členské státy ji musí implementovat do 31. prosince 2019 a aplikovat její ustanovení od 1. července 2020. Oznamovací povinnosti však budou podléhat již uspořádání, jejichž první krok byl implementován po vstupu směrnice v platnost (tedy po 25. červnu 2018). Lhůta pro toto oznámení je 31. srpna 2020. Optikou nových pravidel je tedy třeba posuzovat všechny současné a plánované přeshraniční transakce a posoudit, zda podléhají oznámení.

10 | Daňové a právní aktuality – červenec 2018

Kontroverzní novela daňového řádu již vyšla ve Sbírce

Začátkem června vyšla ve Sbírce zákonů dlouho očekávaná a hojně diskutovaná novela daňového řádu. Ta rozšiřuje informační povinnost vůči správci daně. Novela s několikaměsíčním zpožděním implementuje evropskou směrnici DAC 5, která zajišťuje přístup k údajům zjištěným podle zákona AML. Umožní získat od bank širší spektrum informací o daňových poplatnících.



Jana Fuksová
jfuksova@kpmg.cz



Josef Riesner
kpmg@kpmg.cz

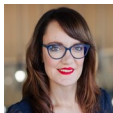
Správce daně bude nově moci žádat informace o zmocněncích oprávněných nakládat s penězi na bankovních účtech, o osobách, které prostředky na účet vložily, o příjemcích plateb a o pronajatých bezpečnostních schránkách. V rámci legislativního procesu z novely vypadl velmi kritizovaný přístup k údajům o službách vzdáleného přístupu k účtu a jejich využití, včetně údajů k identifikaci zařízení, jež se k účtu přihlásilo.

Zbrusu nová informační povinnost vyplývající ze směrnice DAC 5 se dotkne tzv. povinných osob podle zákona AML. Správce daně si bude moci vyžádat informace a dokumenty získané při provádění identifikace a kontroly klienta. Tato novinka se vedle finančních institucí dotkne především regulovaných poradců a s výjimkou vybraných profesí překračuje požadavky evropské legislativy. Ta totiž požaduje přístup pouze pro účely mezinárodní správy daní, zatímco novela daňového řádu počítá s využitím údajů i pro tuzemskou správu daní. Autoři novely argumentovali tím, že v rámci správy daní je obtížné oddělit výkon správy daní s mezinárodním prvkem. Na vybrané profese, tj. advokáty, auditory, soudní exekutory, daňové poradce a notáře, jejichž mlčenlivost je tradičně chráněna, se nová povinnost vztahuje právě jen v souvislosti s mezinárodní správou daní. Těchto vybraných profesí se bude moci dotazovat pouze Generální finanční ředitelství, nikoli každý správce daně. Důvodem zvláštního režimu této skupiny je zejména snaha o zajištění práva na právní pomoc.

Toto ovšem není jediná novela, kterou můžeme v souvislosti se směrnicemi DAC do budoucna očekávat. Směrnicí DAC 6 se věnujeme v samostatném článku. Evropská komise navíc Česku formálně vytkla nesprávnou implementaci směrnice DAC 2, jež zavedla automatickou výměnu informací o finančních účtech známou rovněž pod zkratkami CRS či GATCA.

Mění se zdanění investičních fondů kotovaných na burze

V polovině června schválila Poslanecká sněmovna návrh novely zákona o daních z příjmů, která mění definici základního investičního fondu. Novela upravuje podmínky, za kterých fondy, jejichž akcie jsou přijaty k obchodování na evropském regulovaném trhu, budou zdaňovány 5% sazbou daně z příjmů.



Jana Fuksová
jfuksova@kpmg.cz



Tereza Funioková
tfuniokova@kpmg.cz
222 123 174

Senátem původně navrhované znění novely doznalo značných změn, a to především schválením pozměňovacích návrhů rozpočtového výboru. Novela zavádí nové podmínky, které budou muset splnit investiční fondy, jejichž akcie jsou přijaty k obchodování na evropském regulovaném trhu, aby se i nadále kvalifikovaly jako základní investiční fond a byly zdaňovány 5% sazbou daně z příjmů. Pravidla pro ostatní základní investiční fondy zůstávají beze změny, tj. pro podílové fondy, investiční fondy a podfondy akciové společnosti s proměnným základním kapitálem, které více než 90 % hodnoty svého majetku investují do zákonem stanovených investičních a finančních nástrojů, a dále pro srovnatelné zahraniční investiční fondy.

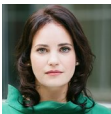
Nově se jako základní investiční fond budou „kotované“ fondy kvalifikovat jen v případě, že:

- žádný poplatník daně z příjmů právnických osob – s výjimkou Světové banky, Mezinárodního měnového fondu, Evropské investiční banky, jiné mezinárodní finanční organizace, státu, centrální banky nebo právnické osoby jimi ovládané – nebude mít podíl na základním kapitálu fondu ve výši 10 % nebo více, a
- nebudou provozovat živnostenské podnikání za podmínek stanovených živnostenským zákonem.

Podíly spojených osob se přitom pro účely prvního testu sčítají. Tato podmínka by měla být splněna i v případě, kdy je překročena povolená výše podílu na základním kapitálu po dobu kratší než polovina zdaňovacího období. Novela zatím čeká na schválení Senátem a podpis prezidenta, nelze tedy vyloučit, že ještě dozná určitých změn. Nová pravidla by měla začít platit od roku 2019.

Souhlas manžela s převodem podílu ve společnosti není formalita

Součástí společného jmění manželů (SJM) je až na výjimky také podíl manžela v obchodní společnosti. Jakkoliv se druhý manžel tímto nestává společníkem (neúčastní se valných hromad, nehlasuje na nich, nemá právo na informace o společnosti, de facto má jen právo k majetkové hodnotě, kterou tento podíl představuje), nabytí podílu ve společnosti povětšinou podléhá jeho souhlasu. V praxi se toto omezení často podceňuje, ne-li zcela ignoruje. To se ovšem nemusí vyplatit.



Lenka Kučerová
kpmg@kpmg.cz



Lucie Patková
kpmg@kpmg.cz

Dle obecného pravidla jednají manželé v záležitostech běžné povahy společně nebo je k jednání jednoho potřebný souhlas toho druhého. „Běžnost“ jednání pak víceméně závisí na poměrech toho kterého manželského páru a hranice se tak může pohybovat od koupě ojetého vozu až po obraz v milionové hodnotě. Souhlas druhého manžela se pak navíc specificky vyžaduje v situaci, kdy je součástí SJM použita k podnikání jednoho z manželů a hodnota toho, čeho má být za tímto účelem použito, přesahuje míru přiměřených majetkových poměrů manželů. To se týká rovněž nabytí podílu ve společnosti, kde vzhledem k dosavadní rozhodovací praxi Nejvyššího soudu lze dovodit, že takový souhlas bude vyžadován téměř vždy, bez ohledu na výši případného protiplnění.

Nedá-li manželka či manžel (v závislosti na míře podnikatelského ducha každého z páru) souhlas k nabytí podílu v obchodní společnosti, může se opominutý manžel (a právě jen on) dovolat neplatnosti takovéto koupě. Negativní dopad to má jistě jak na soudržnost dotčeného manželství, tak i na samotnou společnost.

Jaké jsou tedy přímé důsledky převodu bez potřebného souhlasu druhého z manželů? V případě, že manžel, který s kontroverzní koupí nedal souhlas, takové jednání nijak nenapadne, se v podstatě nic neděje a součástí SJM bude to, co bylo tímto jednáním získáno (např. tedy podíl v obchodní společnosti). Pokud však opomenutý manžel neplatnost právního jednání namítne, předmětem vypořádání bude věc, která byla před tímto obchodem součástí SJM, tj. většinou jistý peněžní obnos (zaplacená kupní cena). Navíc – dle právě se prosazující teorie – při případném vypořádání SJM (tj. rozdělení SJM mezi manžele zpravidla v souvislosti s rozvodem manželství) se na SJM bude nahlížet tak, jako by jeho součástí byly i nadále finanční prostředky použité ke koupi podílu. Hodnota vypořádávaného SJM v sobě tak bude z pohledu opomenutého manžela obsahovat nejen dotčený podíl, ale i kupní cenu za něj zaplacenou. Opominutý manžel by pak ze SJM měl dostat nejen polovinu ze zaplacené kupní ceny, ale také polovinu podílu. Což z pohledu druhého manžela rozhodně není ideální situace.

Doporučujeme proto manželům i všem, kteří s nimi sdílejí společnost nebo takovou společnost od nich kupují, aby nepřeceňovali pevnost manželského svazku. Nepodceňujte požadavek souhlasu druhého z manželů k užití části SJM k podnikání manžela prvního, zejména pak ke zcizení podílu ve společnosti.

13 | Daňové a právní aktuality – červenec 2018

Blíží se konec současného evropského systému DPH?

Koncem května předložila Evropská komise návrh novely směrnice o DPH, kde upřesňuje rysy tzv. definitivního (konečného) systému DPH. Konečný systém by měl nejen sjednotit principy v oblasti DPH napříč Evropskou unií za účelem zjednodušení přeshraničního podnikání, ale také významnou měrou napomoci ke snížení daňových úniků.



Aleš Krempa
kpmg@kpmg.cz



Petra Němcová
pnemcova@kpmg.cz



Marcela Hýnarová
kpmg@kpmg.cz

Současné nastavení systému DPH je pouze přechodné a Evropa již 25 let čeká na nastavení systému konečného. Minulý měsíc Komise podnikla další významný krok k dosažení tohoto cíle – předložila návrh novely směrnice o DPH („směrnice“).

Návrh konečného systému DPH

K jak významné změně v oblasti DPH by mělo v rámci přechodu ke konečnému systému dojít, ilustruje skutečnost, že navrhované změny se dotýkají skoro poloviny článků směrnice.

Významnou změnou je zejména zjednodušení a – lze říci – zcela nové pojetí zdanění přeshraničního prodeje zboží. V současné době je nutné posuzovat u intrakomunitárních dodávek dva úhly pohledu: stranu dodavatele a stranu pořizovatele. Vždy se zkoumá osvobození dodání zboží do jiného členského státu na straně dodavatele a dále to, zda se na straně pořizovatele jedná o tzv. intrakomunitární pořízení. Toto umělé rozdělení, resp. dvojí úhel pohledu na jednu transakci, by měl předložený návrh odstranit. Na intrakomunitární dodávku by se pak nahlíželo jako na jediné zdanitelné plnění, které bude zdaněno dodavatelem ve státě ukončení přepravy.

Základním principem konečného systému by tedy mělo být, že osobou odpovědnou za výběr daně bude i v případě intrakomunitárních dodávek prodávající. Ten proto bude muset výši daně zohlednit již při stanovení ceny, a to dle sazby státu ukončení přepravy. Toto nicméně nebude platit, pokud odběratelem bude tzv. certifikovaná osoba. V případě dodání certifikované osobě by de facto mělo zůstat zachováno současné pojetí, tzn. možné osvobozené dodání a intrakomunitární pořízení.

S navrhovaným novým mechanismem souvisí zavedení jednotného online portálu, tzv. One Stop Shop („OSS“). Ten by plátcí využívali k realizaci zdanění intrakomunitárních dodávek. Jednotný portál by měl být dostupný nejen pro dodavatele z EU, ale i pro obchodníky mimo Evropskou unii. Posledně jmenovaným však pouze za předpokladu, že budou mít zprostředkovatele usazeného v EU, který bude zodpovědný za jejich evropské povinnosti týkající se DPH.

Platnost nových pravidel je navrhována na 1. červenec 2022.

14 | Daňové a právní aktuality – červenec 2018

Vzhledem k dlouhodobému časovému horizontu pro schvalování a implementaci konečného systému předložila Komise zároveň balíček dalších opatření – tzv. „quick fixes“ – pro rychlou nápravu dosud identifikovaných nejpálčivějších nedostatků v oblasti DPH.

Opatření rychlé nápravy – tzv. „4 quick fixes“

Přestože „[quick fixes](#)“ nebyla na červnovém zasedání ECOFIN ministry financí schválena, očekáváme, že v budoucnu k jejich odsouhlasení dojde. Opatření by se měla týkat:

- call-off (konsignačních) skladů,
- přiřazení dopravy u řetězových transakcí,
- prokazování přepravy zboží mezi členskými státy,
- ověření plátcovství DPH u odběratele prostřednictvím systému VIES pro účely aplikace osvobození na dodávky v rámci EU.

Cesta ke konečnému systému DPH, který bude odolnější vůči daňovým podvodům a zároveň jednodušší pro všechny zúčastněné strany, tedy nabývá jasnějších kontur. Ačkoli se může zdát, že zbývá ještě spousta času, nový systém s sebou přináší podstatné změny, na které je třeba se včas připravit.

MLI vstupuje v platnost

Dne 1. července 2018 vstoupí v platnost Mnohostranná úmluva o implementaci opatření k boji proti snižování daňového základu a přesouvání zisků ve vztahu k daňovým smlouvám (dále jen „MLI“). Tímto dnem uplyne lhůta tří měsíců od konce kalendářního měsíce, v němž MLI ratifikoval pátý smluvní stát. Ke splnění této podmínky došlo v březnu 2018 ratifikací MLI Slovinskem.



Luděk Vacík
kpmg@kpmg.cz



Pavel Kozák
pkozak@kpmg.cz
222 124 300

Mnohostranná úmluva, někdy též označována jako multilaterální instrument, je jedním z akčních bodů obsažených v projektu OECD BEPS (Base Erosion and Profit Shifting). Jeho hlavním cílem je hromadně a v poměrně krátkém časovém úseku implementovat nová opatření, která mají vliv na podobu mezinárodních smluv o zamezení dvojímu zdanění, a zabránit tak jejich zneužívání. K tomu dochází tak, že se přesouvají zisky do států s nulovým nebo velice nízkým daňovým zatížením.

Česká republika podepsala MLI 7. června 2017 v Paříži a vláda ji schválila 14. února letošního roku. Přihlásila se k MLI pouze v rozsahu minimálních standardů, tj. schválila pravidlo proti zneužívání bilaterálních smluv („Principal Purpose Test“) a pravidla pro efektivnější řešení sporů dohodou („Dispute Resolution“). Jelikož má MLI charakter prezidentské smlouvy, je k ratifikaci prezidentem nutný souhlas obou komor Parlamentu.

V případě srážkových daní se začne MLI uplatňovat pro konkrétní smlouvu o zamezení dvojího zdanění v kalendářním roce následujícím po ratifikaci MLI oběma státy. Co se ostatních daní týče, začne se uplatňovat poprvé pro zdaňovací období začínající po uplynutí doby šesti měsíců od ratifikace MLI oběma zeměmi. Časový rámec ratifikace v ČR není dosud znám. Přestože MLI byla teprve schválena vládou a čeká ji ještě proces ratifikace, doporučujeme již nyní brát v úvahu veškerá opatření, která do oblasti daní zavede. Některá pravidla (především pravidlo proti zneužívání bilaterálních smluv) mohou mít po svém zavedení dopad i na přeshraniční uspořádání implementovaná v současnosti.

Brexit: tři varianty celního uspořádání po odchodu Velké Británie z EU

Pokud se na dosavadní dohodě nic nezmění, vystoupí Velká Británie definitivně z Evropské unie po uplynutí přechodného období dne 1. ledna 2021. V tento moment se s největší pravděpodobností bude muset vzdát jedné z největších ekonomických výhod, které členství v EU přináší: jednotného volného trhu a ním spojené celní unie. Vystoupení Velké Británie z celní unie bude mít zásadní dopad především na přeshraniční obchodní řetězce, které se budovaly několik dekad. Popisujeme tři možnosti nového uspořádání.



Tomáš Havel
thavel@kpmg.cz



Lucie Leopoldová
kpmg@kpmg.cz

Celní unie EU byla vytvořena již v roce 1958 jako součást Evropského hospodářského společenství, z něhož se později stala dnešní Evropská unie. Všechny členské státy EU jsou tak zároveň součástí i celní unie. Obecně řečeno, celní unie představuje dohodu několika zemí, na základě níž se tyto země zavázaly aplikovat společnou obchodní politiku vůči nečlenským zemím, zejména co se tarifních i netarifních opatření týče. Celní unie odstranila cla, kvóty a jiné překážky volného obchodu v rámci EU a vůči třetím zemím používá jednotný celní sazebník.

V současné době zůstává téma celní unie v souvislosti s brexitem stále jedním z těch nevyřešených. V budoucnu se může uskutečnit několik scénářů:

Británie v celní unii zůstane

Tento scénář by pro Velkou Británii znamenal přijmout stejná tarifní opatření vůči třetím zemím, jaká v tuto chvíli uplatňuje EU a rovněž nezavádět celní kontroly na hranicích při obchodování se státy EU. Tato varianta se z pohledu britské vlády jeví jako nejméně pravděpodobná, jelikož jako ještě dosavadní člen celní unie EU nemůže Velká Británie uzavírat žádné jiné bilaterální obchodní dohody.

Úplný odchod a nové dohody

Druhou variantou je úplný odchod Velké Británie z celní unie, což by vyžadovalo uzavření nových obchodních dohod nejen s EU, ale také s dalšími státy světa. Mimo jiné i pravidla upravující obchod mezi členy Světové obchodní organizace (WTO) počítají s EU jako celkem, tudíž jakmile Velká Británie přestane být členem EU, bude si v rámci WTO muset vyjednat svou vlastní dohodu. V neposlední řadě tento scénář přináší i velmi citlivou otázku vytvoření kontrolované hranice mezi Irskem a Severním Irskem, kterou obě strany odmítají.

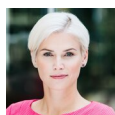
Bližší partnerství

Velká Británie má rovněž možnost inspirovat se u dalších zemí, které nejsou členy EU, ale mají s EU uzavřeno bližší partnerství. Příkladem je Evropské sdružení volného obchodu či celní unie uzavřená s Tureckem.

Ať už Velká Británie zvolí jakoukoliv cestu, jedno je jisté – bez uzavřených obchodních dohod nejvíce utrpí dovozci a vývozci, kteří ponесou náklady nově uplatňovaných tarifních a netarifních opatření. Jak zavedení podobných opatření vypadá v praxi, můžeme již nyní sledovat na příkladu USA, které od června 2018 nově uvalily cla na ocel a hliník.

SDEU zpřísnil pravidla pracovní pohotovosti

Soudní dvůr Evropské unie (SDEU) rozhodoval ve sporu belgického hasiče a jeho zaměstnavatele o nárocích z výkonu pracovní pohotovosti. Konstatoval, že v případě, kdy je zaměstnanec povinen při výkonu pracovní pohotovosti dorazit na pracoviště nejpozději do 8 minut od vyzvání, je omezení volnosti zaměstnance tak podstatné, že již nejde o pracovní pohotovost, ale o pracovní dobu. Tento závěr je aplikovatelný i na české právní prostředí.



Iva Baranová
kpmg@kpmg.cz



Barbora Bezděková
bcvinerova@kpmg.cz
222 123 867

Pracovní pohotovostí se rozumí doba mimo rámec běžných směn zaměstnance, kdy zaměstnanec nepracuje, ale je připraven dorazit na pracoviště a začít vykonávat práci v případě, že to naléhavá potřeba na straně zaměstnavatele bude vyžadovat. Jde tak sice o dobu volna, zaměstnanec však během ní musí dodržovat určitá omezení, aby byl v případě nutnosti připraven zahájit výkon práce. Nemůže se například vydat na daleký výlet, nebo konzumovat alkohol. Za každou hodinu pohotovosti má proto nárok na odměnu ve výši nejméně 10 % průměrného výdělku. Držení pracovní pohotovosti je typické v záchranných složkách, u zaměstnanců údržby nebo třeba IT helpdesku.

Podmínky výkonu pracovní pohotovosti – například místo, kde se zaměstnanec bude během pracovní pohotovosti zdržovat, způsob kontaktování zaměstnance i maximální dobu dojezdu na pracoviště – je možné sjednat v zásadě libovolně. Zákoník práce pouze od roku 2007 zakazuje, aby byla pracovní pohotovost držena na pracovišti zaměstnavatele. Odborná literatura dovodila, že pohotovost se nemůže držet ani v takové blízkosti pracoviště, aby byl zásah do osobního života zaměstnance srovnatelný s výkonem pohotovosti přímo na pracovišti.

SDEU nyní nastavil konkrétnější limit. Uzavřel, že v případě, kdy je zaměstnanec povinen držet pohotovost v dojezdové vzdálenosti 8 minut od pracoviště, jde o omezení možnosti věnovat se osobním zájmům srovnatelné s povinností být přítomen přímo na pracovišti. Takto rozhodl navzdory skutečnosti, že se v rámci daného časového limitu nacházelo bydliště zaměstnance. Pracovní pohotovost drženou za takto přísných podmínek je proto nutné považovat za pracovní dobu se všemi důsledky s tím spojenými.

Co to znamená pro české zaměstnavatele? Zákoník práce rozsah pracovní pohotovosti nijak neomezuje – zaměstnavatelé tak pohotovost mnohdy nařizují na delší časové úseky. Pokud by pohotovost nebyla považována za dobu odpočinku, bylo by potřeba ji plně zohlednit při nakládání s fondem pracovní doby, případně v rámci limitů přesčasové práce. Zaměstnanci by za její držení navíc nenáležel jen desetiprocentní příplatek, ale plná odměna.

Aby se zaměstnavatelé tomuto negativnímu důsledku vyhnuli, měli by se mít při definování podmínek pracovní pohotovosti na pozoru. Kritérium 8 minut přitom nelze brát jako obecné – SDEU se pouze vyjádřil ke konkrétním podmínkám daného případu. Lze proto doporučit, aby byly podmínky výkonu pohotovosti sjednávány v rámci provozních potřeb zaměstnavatele pro zaměstnance co nejméně omezující. Za bezproblémový rozsah omezení při pracovní pohotovosti SDEU považuje situaci, kdy má zaměstnanec pouze povinnost být zastižitelný, bez nutnosti dostavit se na pracoviště. Takto úzce vymezená pohotovost by však pro mnohé zaměstnavatele neplnila svůj účel.

Za jednání Facebooku může být odpovědný i jeho uživatel

Nedávné rozhodnutí Soudního dvora Evropské unie (SDEU) určitě nepotěší mnohé administrátory fanouškovských stránek provozovaných na Facebooku. SDEU ve svém rozhodnutí ve věci C 210/16 ULD vs. Wirtschaftsakademie dospěl k závěru, že administrátor je v postavení správce osobních údajů a byl shledán odpovědným za zpracování osobních údajů návštěvníků fanouškovských stránek.



Daniel Szpyrc
kpmg@kpmg.cz



Ondřej Vykoukal
kpmg@kpmg.cz

Spor začal vydáním rozhodnutí německého úřadu na ochranu osobních údajů, který nařídil deaktivaci fanouškovské stránky společnosti Wirtschaftsakademie. Tato společnost prostřednictvím své facebookové stránky poskytovala vzdělávací služby. Německý úřad uvedené rozhodnutí odůvodnil tím, že společnost porušila svou informační povinnost, protože neinformovala své fanoušky o zpracování jejich osobních údajů. Zpracování spočívající v umístění souborů cookies do počítačů fanoušků stránky a v jejich následném využívání přitom prováděl výhradně Facebook a samotný správce fanouškovské stránky neměl na zpracování jakýkoli vliv. Dokonce ani neměl k osobním údajům přístup. Facebook správci stránky pouze umožňoval nahlížet do anonymních statistických výkazů.

Celý případ se nakonec dostal před německý nejvyšší soud, který se obrátil na SDEU, aby vyjasnil, zda společnost Wirtschaftsakademie může být považována za správce osobních údajů.

Z hlediska odpovědnosti za zpracování osobních údajů je klíčové určit, v jakém postavení se určitý subjekt nachází. Obecně mohou být subjekty v postavení správce (např. zaměstnavatel ve vztahu ke svým zaměstnancům) nebo zpracovatele osobních údajů (např. externí účetní společnost najatá zaměstnavatelem), případně osobní údaje vůbec nezpracovávají. Primárně je za zpracování osobních údajů odpovědný správce, přičemž pro jedno zpracování může existovat i více tzv. společných správců, kteří jsou pak za zpracování odpovědni společně. Podle GDPR i podle předchozí právní úpravy je totiž správcem subjekt, který sám nebo společně s jinými určuje účel a prostředky zpracování osobních údajů.

V tomto případě SDEU nepřekvapivě potvrdil, že Facebook je v postavení správce osobních údajů. Naopak překvapivě však dovedl, že i administrátor fanouškovské stránky umístěné na Facebooku může správcem osobních údajů být. Podle soudu se totiž facebookový správce nastavením své stránky (např. cílové skupiny stránky a cílů řízení a propagace svých činností apod.) podílí na určení účelu a prostředků zpracování osobních údajů návštěvníků své fanouškovské stránky, a to společně s Facebookem.

SDEU v tomto rozhodnutí vyložil definici správce osobních údajů velmi extenzivně. Tím postavil administrátory facebookových stránek do velmi nevýhodné pozice: mohou totiž být shledáni odpovědnými za zpracování osobních údajů Facebookem, přičemž na něj nemají jakýkoli vliv. Z případu Cambridge Analytica je přitom známo, že si Facebook s dodržováním pravidel příliš těžkou hlavu nedělá.

19 | Daňové a právní aktuality – červenec 2018

Kdy hrozí superhrubá mzda u benefitů od třetích osob?

Krajský soud v Hradci Králové se nedávno zabýval zaměstnaneckými benefity z pohledu zákona o daních z příjmů v situaci, kdy benefity poskytovala třetí strana. Rozhodnutí soudu má dopad na stanovení superhrubé mzdy u zaměstnanců.



Iva Krákorová
ikrakovova@kpmg.cz



Mária Marhefková
mmarhefkova@kpmg.cz

Krajský soud v Hradci Králové (rozsudek č. j. 52 Af 48/2017-44) rozhodoval o tom, zda správce daně oprávněně doměřil daň z příjmů ze závislé činnosti společnosti, která poskytovala plnění zaměstnancům jiného subjektu – České pošty. Zaměstnanci České pošty nabízeli v rámci plnění svých pracovních povinností produkty dané společnosti na základě smlouvy s Českou poštou. Měli zároveň možnost přihlásit se do motivačního programu dané společnosti, kde v závislosti na jejich úsilí získávali různé formy nepeněžitých benefitů. Zmíněná společnost zdanila toto nepeněžní plnění u zaměstnanců České pošty jako příjem dosažený v souvislosti se závislou činností, avšak bez navýšení daňového základu na superhrubou mzdu. Správce daně tento postup napadl, neboť dle něj měly být zálohy vypočteny z příjmu navýšeného o částku odpovídající pojistnému na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění, tedy z tzv. superhrubé mzdy.

Krajský soud se ztotožnil s názorem správce daně. Dle něj současná právní úprava v oblasti sociálního a zdravotního pojištění pojímá definici zaměstnavatele a zaměstnance širěji. Za zaměstnance se již nepovažují pouze osoby činné na základě konkrétního právního vztahu, ale i další osoby, jejichž příjem podléhá zdanění daní ze závislé činnosti. Na právním charakteru této činnosti nezáleží. Od roku 2014 je tedy zaměstnavatelem kdokoli, kdo poskytuje příjem podléhající dani z příjmů ze závislé činnosti, plyne-li tento příjem za výkon činnosti pro tento subjekt, což – jak uvedl krajský soud – se v souzené věci nepochybně dělo.

Společnost podala proti rozhodnutí KS kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu. Pokud NSS potvrdí výše uvedený výklad, mohlo by to znamenat, že z takovéto odměny vyplacené třetí osobou měl plátce příjmů povinnost odvést i sociální a zdravotní pojištění. Z uvedeného rozhodnutí je patrné, že sestavování motivačních programů pro zaměstnance je třeba věnovat náležitou pozornost a minimalizovat případné nepříznivé daňové důsledky.

Stručné aktuality, červenec 2018

Daňové a právní novinky posledního měsíce jednou či dvěma větami.



Lenka Fialková
lfialkova@kpmg.cz

- V Poslanecké sněmovně byly na přelomu května a června podány dva návrhy na změnu zákona o regulaci reklamy, které mají za cíl zakázat reklamu na půjčky poskytované spotřebitelům. Zatímco lidovecká novela požaduje pouze zákaz reklamy propagující spotřebitelské úvěry, návrh komunistických poslanců míří proti propagaci veškerých bankovních i nebankovních půjček. S porušením těchto zákazů by pak měla být spojena pokuta ve výši až dvou milionů korun.
- Německé a francouzské ministerstvo financí vydalo v červnu společnou pozici týkající se návrhu evropské směrnice o společném základu daně korporací (CCTB). Materiál navrhuje řadu změn, jejichž cílem je uspořádat diskusi nad tímto návrhem a co nejdříve se shodnout na přijetí směrnice na evropské úrovni.
- Ve Finančním zpravodaji ministerstva financí č. 5/2018 byl publikován seznam smluvních států uplatňujících společný standard (tzv. CRS) pro oznamování informací o účtech – povinnosti finančních institucí podle zákona o mezinárodní spolupráci při správě daní.
- Již více než měsíc je účinné obecné nařízení EU o ochraně osobních údajů, známé pod zkratkou GDPR. Jedním z hlavních důvodů, proč se na toto nařízení podnikatelé intenzivně připravovali, je maximální výše hrozících sankcí, které mohou dosáhnout až 20 000 000 eur nebo 4 % celosvětového ročního obrátu daného podniku. Český Úřad pro ochranu osobních údajů aktuálně sdělil, že bude při udělování sankcí postupovat uvážlivě. Cílem případného zásahu má být primárně náprava protiprávního stavu, nikoliv okamžité udělení pokuty. Správci a zpracovatelé osobních údajů tedy mohou využít tento vstřícný přístup úřadu a, pokud tak ještě nestihli učinit, provést implementaci GDPR nyní – zatím zdá se bez rizika většího postihu.

[LinkedIn](#) | [Twitter](#) | [Facebook](#) | [Instagram](#)

www.kpmg.cz

Tel.: +420 222 123 111

Informace zde obsažené jsou obecného charakteru a nejsou určeny k řešení situace konkrétní osoby či subjektu. Ačkoliv se snažíme zajistit, aby poskytované informace byly přesné a aktuální, nelze zaručit, že budou odpovídat skutečnosti k datu, ke kterému jsou doručeny, či že budou platné i v budoucnosti. Bez důkladného prošetření konkrétní situace a řádné odborné konzultace by neměla být na základě těchto informací činěna žádná opatření.

© 2025 KPMG Česká republika, s.r.o., a Czech limited liability company and a member firm of the KPMG global organization of independent member firms affiliated with KPMG International Limited, a private English company limited by guarantee. All rights reserved.